OXFAM DANMARKS GENERALFORSAMLING 2026

REDEGØRELSE OM FUNKTIONEN SOM PARLAMENTARISK REVISOR

Bilag til bestyrelsens forslag a, §6, stk. 2 vedr. parlamentarisk revisor (dagsordenens punkt 5.a)

1. DEN PARLAMENTARISKE REVISORS OPGAVE

Den parlamentariske revisor vælges af generalforsamlingen og har efter det gældende mandat til opgave at føre et overordnet tilsyn med Oxfam Danmarks økonomi. Tilsynet omfatter navnlig, om organisationens økonomiske forhold understøtter organisationens fortsatte drift, og om økonomien forvaltes i overensstemmelse med vedtagne strategier og målsætninger samt krav fra donorer. Den parlamentariske revisor skal herudover følge den overordnede økonomistyring.

Den parlamentariske revisor rapporterer til generalforsamlingen, men arbejder gennem bestyrelsen og forretningsudvalget. Revisoren har taleret i begge organer, men hverken stemmeret eller kompetence til at træffe beslutninger på vegne af Oxfam Danmark.

For at kunne varetage opgaven modtager den parlamentariske revisor samme information som bestyrelsen og forretningsudvalget, herunder revisionsrapporter, management letters og revisionsprotokollater. Den parlamentariske revisor kan desuden drøfte økonomiske spørgsmål med organisationens ledelse, bestyrelsen, forretningsudvalget samt den interne og eksterne revision.

Den parlamentariske revisor afgiver en selvstændig rapport til generalforsamlingen, som kan indeholde anbefalinger. Bestyrelsen skal have mulighed for at drøfte rapporten, inden den forelægges generalforsamlingen.

Mandatet giver endvidere mulighed for, at den parlamentariske revisor kan deltage i ledelsens besøg i lande, hvor Oxfam Danmark er engageret.

2. STYRKER VED ORDNINGEN

Ordningen med en parlamentarisk revisor har en række principielle styrker.

For det første skaber ordningen en direkte kontrolforbindelse mellem generalforsamlingen og organisationens økonomiske forvaltning. Den parlamentariske revisor er valgt af medlemmerne og rapporterer direkte til generalforsamlingen. Funktionen giver dermed generalforsamlingen en selvstændig mulighed for indsigt og kontrol uden for den daglige ledelse.

For det andet har mandatet et bredere sigte end den traditionelle regnskabsrevision. Det omfatter ikke alene årsregnskabet, men også organisationens fortsatte drift, økonomistyring og sammenhængen mellem økonomi, strategi, målsætninger og donorkrav.

For det tredje kan funktionen fungere som en yderligere sikkerhedsventil. Den parlamentariske revisor har adgang til relevant information og mulighed for at rejse økonomiske spørgsmål over for bestyrelsen og forretningsudvalget samt rapportere direkte til generalforsamlingen.

Det er således væsentlige hensyn til transparens, medlemsdemokrati og økonomisk ansvarlighed, der ligger bag ordningen.

3. ANDRE KONTROLMEKANISMER I ORGANISATIONEN

Samtidig må funktionen ses i sammenhæng med den samlede governance- og kontrolstruktur, som i dag omgiver Oxfam Danmarks økonomiske forvaltning.

En række af de opgaver og hensyn, som den parlamentariske revisor skal varetage, er således også dækket af andre kontrolmekanismer.

Statsautoriseret revision

Generalforsamlingen vælger organisationens revisor.

Revisionen er grundig og omfatter blandt andet en vurdering af, om årsregnskabet med rette er aflagt under forudsætning af fortsat drift. Revisor fremlægger årsregnskabet for bestyrelsen og udarbejder management letters med anbefalinger.

Revisor udfører desuden juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte områder efter standarderne for offentlig revision og vurderer herunder, om organisationens systemer og dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af midlerne.

Revisionen udgør dermed en omfattende, professionel og uafhængig kontrol med en væsentlig del af de forhold, som også er omfattet af den parlamentariske revisors mandat.

Forretningsudvalgets løbende økonomiske tilsyn

Forretningsudvalget fører med ansvar over for bestyrelsen tilsyn med, at økonomien forvaltes i overensstemmelse med budgetter og økonomiske hovedmålsætninger.

Der findes således allerede et organ under bestyrelsen med en specifik opgave i forhold til det løbende økonomiske tilsyn. Også på dette område er der et vist overlap med den parlamentariske revisors mandat.

Bestyrelsens ansvar over for generalforsamlingen

Bestyrelsen er valgt af generalforsamlingen og har ansvaret for organisationens overordnede ledelse og økonomiske forvaltning. Bestyrelsen er samtidig et relativt stort organ, hvilket giver mulighed for en bred behandling og kontrol af organisationens økonomiske forhold.

Den parlamentariske revisors rolle som generalforsamlingens særlige økonomiske kontrolfunktion skal derfor ses i sammenhæng med, at generalforsamlingen allerede vælger en bestyrelse, som står til ansvar over for generalforsamlingen, og som har både kompetencen og ansvaret for at handle på økonomiske udfordringer.

Der er dermed et strukturelt overlap. Både bestyrelsen og den parlamentariske revisor har deres mandat fra generalforsamlingen og skal medvirke til at sikre en forsvarlig økonomisk styring. Forskellen er, at bestyrelsen samtidig har den egentlige beslutningskompetence og det ledelsesmæssige ansvar.

Generalforsamlingens egne beføjelser

Generalforsamlingen har desuden selv væsentlige beføjelser i forhold til organisationens økonomi og ledelse.

Generalforsamlingen vælger bestyrelsen og organisationens revisor, godkender det reviderede årsregnskab og budgettet og stemmer om bestyrelsens beretning og arbejdsprogram.

Medlemmerne har dermed direkte indflydelse på og indsigt i organisationens økonomi, ledelse og overordnede retning uafhængigt af funktionen som parlamentarisk revisor.

4. OVERVEJELSER OM FUNKTIONENS KARAKTER OG PRAKTISKE MULIGHEDER

Ud over overlappet med organisationens øvrige kontrolmekanismer er der efter min erfaring som parlamentarisk revisor grund til at overveje, hvilken selvstændig kontrol funktionen i praksis kan forventes at udøve.

Oxfam Danmark er en stor og kompleks organisation med omfattende aktiviteter, betydelige økonomiske strømme, en række donorforpligtelser og engagementer på tværs af lande og programmer. Et egentligt selvstændigt tilsyn med organisationens økonomiske forhold, økonomistyring, fortsatte drift, strategiske målsætninger og overholdelse af donorkrav er derfor en betydelig opgave.

Den parlamentariske revisor er samtidig en frivillig funktion uden en selvstændig organisation eller administrative ressourcer omkring sig. Skal den parlamentariske revisor foretage en egentlig selvstændig efterprøvelse af de forhold, der er omfattet af mandatet, vil det kræve en betydelig arbejdsindsats og adgang til omfattende og til dels komplekst materiale.

I praksis vil funktionen derfor i væsentligt omfang være baseret på det samme materiale, som bestyrelsen, forretningsudvalget og den eksterne revision modtager og behandler. Det rejser spørgsmålet om, hvor stor en selvstændig kontrolmæssig merværdi en frivillig parlamentarisk revisor realistisk kan tilføre ved siden af disse organer.

Det betyder ikke, at den parlamentariske revisors rolle er uden værdi. Funktionen kan give generalforsamlingen et yderligere perspektiv på organisationens økonomi og fungere som en ekstra sikkerhedsventil. Men i en organisation af Oxfam Danmarks størrelse og kompleksitet er der en naturlig grænse for, hvor dybtgående et selvstændigt økonomisk tilsyn der kan udøves inden for rammerne af et frivilligt hverv.

5. SAMLEDE OVERVEJELSER

Når jeg efter denne generalforsamling ikke fortsætter som parlamentarisk revisor, finder jeg det naturligt samtidig at redegøre for mine overvejelser om funktionens rolle i Oxfam Danmarks nuværende governancestruktur.

Funktionen er etableret med et legitimt og vigtigt formål: at understøtte økonomisk ansvarlighed og give generalforsamlingen en selvstændig indsigt i organisationens økonomiske forvaltning.

Samtidig er den økonomiske kontrol i dag forankret flere steder i organisationen. Generalforsamlingen vælger både bestyrelsen og den eksterne revisor. Den eksterne revision foretager en omfattende og uafhængig kontrol. Forretningsudvalget fører et løbende økonomisk tilsyn, og bestyrelsen har det overordnede ansvar for organisationens ledelse og økonomi og står til ansvar over for generalforsamlingen.

Den parlamentariske revisors opgaver overlapper derfor på en række områder med funktioner, som allerede varetages af disse organer. Dertil kommer, at det i en organisation af Oxfam Danmarks størrelse og kompleksitet kræver betydelige ressourcer at foretage et egentligt selvstændigt økonomisk og forvaltningsmæssigt tilsyn. Det sætter naturlige grænser for, hvad der realistisk kan forventes varetaget inden for rammerne af en frivillig funktion.

Det giver efter min opfattelse anledning til at overveje, om den nuværende ordning fortsat er den mest hensigtsmæssige måde at sikre de hensyn til transparens, medlemskontrol og økonomisk ansvarlighed, som ligger bag funktionen, eller om disse hensyn i tilstrækkelig grad varetages gennem organisationens øvrige kontrol- og governancemekanismer.

Med venlig hilsen

Helena Reumert Gjerding

Nuværende parlamentarisk revisor